

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

8. července 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Směrnice 96/71/EHS – Článek 1 odst. 1, jakož i články 3 a 5 –
Vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb – Řidiči v mezinárodní silniční dopravě –
Dodržení výše minimální mzdy v zemi vyslání – Denní příspěvky – Nařízení (ES) č. 561/2006 –
Článek 10 – Odměna vyplácená zaměstnancům v závislosti na spotřebě pohonných hmot“

Ve věci C-428/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (správní a pracovní soud v Gyule, Maďarsko) ze dne 20. května 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 4. června 2019, v řízení

OL,

PM,

RO

proti

Rapidsped Fuvarozási és Szállítmányozási Zrt.,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, L. Bay Larsen (zpravodaj), C. Toader, M. Safjan a N. Jääskinen, soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za OL PM a RO, Gy. Lupkovicsem, ügyvéd,
- za Rapidsped Fuvarozási és Szállítmányozási Zrt. D. Kaszássem, ügyvéd,

* Jednací jazyk: maďarština.

- za maďarskou vládu M. Z. Fehérem a G. Koósem, jakož i M. Tátrai, jako zmocněnci,
- za francouzskou vládu A.-L. Desjonquières a C. Mosser, jako zmocněnkyněmi,
- za nizozemskou vládu M. Bulterman a P. Huurnink, jako zmocněnkyněmi,
- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi původně W. Möllsem, B.-R. Killmannem a L. Havasem, poté B.-R. Killmannem a L. Havasem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 6. května 2021,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 1 odst. 1, jakož i článků 3 a 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb (Úř. věst. 1997, L 18, s. 1; Zvl. vyd. 05/02, s. 431), a článku 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 ze dne 15. března 2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy, o změně nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 (Úř. věst. 2006, L 102, s. 1; oprava Úř. věst. 2020, L 6, s. 136, Úř. věst. 2016, L 195, s. 83).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi OL, PM a RO na jedné straně a Rapidsped Fuvarozási és Szállítmányozási Zrt. (dále jen „Rapidsped“) na straně druhé ve věci žaloby prvně uvedených, kteří se jako řidiči v mezinárodní silniční dopravě domáhají po společnosti Rapidsped, která je jejich zaměstnavatelem, za dobu práce vykonané ve Francii zaplacení mzdy, která zohledňuje francouzskou minimální mzdu.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 96/71

- 3 Článek 1 směrnice 96/71, nadepsaný „Oblast působnosti“, stanoví:
 - „1. Tato směrnice se vztahuje na podniky usazené v některém členském státě, které vysílají v rámci nadnárodního poskytování služeb v souladu s odstavcem 3 pracovníky na území jiného členského státu.
 - 2. Tato směrnice se nevztahuje na podniky obchodního loďstva a jejich posádky.

3. Tato směrnice se použije, pokud podniky uvedené v odstavci 1 učiní některé z následujících nadnárodních opatření:

a) vyšlou pracovníka na území členského státu na vlastní účet a pod svým vedením na základě smlouvy uzavřené mezi podnikem pracovníky vysílajícím a stranou, pro kterou jsou služby určeny, činnou v tomto členském státě, jestliže po dobu vyslání existuje pracovní poměr mezi vysílajícím podnikem a pracovníkem

[...]

4 Článek 2 této směrnice, nadepsaný „Definice“, zní takto:

„1. Pro účely této směrnice se „vyslaným pracovníkem“ rozumí pracovník, který po omezenou dobu vykonává práci na území jiného členského státu než státu, ve kterém obvykle pracuje.

2. Pro účely této směrnice je pojem pracovník vymezen podle právních předpisů členského státu, na jehož území byl pracovník vyslán.“

5 Článek 3 uvedené směrnice, nadepsaný „Pracovní podmínky“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby podniky uvedené v čl. 1 odst. 1 zaručovaly bez ohledu na právo rozhodné pro pracovní poměr pracovníkům vyslaným na jejich území pracovní podmínky týkající se dále uvedených záležitostí, které jsou v členském státě, ve kterém je práce vykonávána, stanoveny:

– právními či správními předpisy

a/nebo

– kolektivními smlouvami nebo rozhodčími nálezy, které byly prohlášeny za všeobecně použitelné ve smyslu odstavce 8, jestliže se týkají činností uvedených v příloze:

[...]

c) minimální mzda, včetně sazeb za přesčasy; tento bod se nevztahuje na doplňkové podnikové systémy zaopatření v důchodu,

[...]

Pro účely této směrnice vymezují pojem „minimální mzda“ uvedený v odst. 1 druhé odrážce písm. c) vnitrostátní právní předpisy a/nebo zvyklosti členského státu, na jehož území je pracovník vyslán.

[...]

7. Odstavce 1 až 6 nebrání použití pracovních podmínek, které jsou pro pracovníky výhodnější.

Zvláštní příplatky za vyslání se považují za součást minimální mzdy, pokud se nevyplácejí jako náhrada výdajů skutečně vynaložených v důsledku vyslání, například výdaje za cestovné, ubytování a stravu.

[...]“

- 6 Článek 5 uvedené směrnice, nadepsaný „Opatření“, stanoví:

„Členské státy přijmou vhodná opatření pro případ nedodržení této směrnice.

Členské státy zejména zajistí, aby pracovníkům a/nebo jejich zástupcům byly k dispozici vhodné postupy pro plnění povinností stanovených touto směrnicí.“

- 7 Článek 6 směrnice 96/71, nadepsaný „Soudní pravomoc“, stanoví:

„Pro uplatnění práva na pracovní podmínky zaručené článkem 3 je možné zahájit soudní řízení v členském státě, na jehož území pracovník je nebo byl vyslán, aniž je popřípadě dotčeno právo zahájit soudní řízení v jiném státě podle stávajících mezinárodních úmluv o soudní pravomoci.“

Směrnice 2003/59/ES

- 8 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/59/ES ze dne 15. července 2003 o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu a o změně nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 a směrnice Rady 91/439/EHS a zrušení směrnice Rady 76/914/EHS (Úř. věst. 2003, L 226, s. 4; oprava Úř. věst. 2006, L 233, s. 35) v bodě 10 odůvodnění uvádí, že rozvoj defenzivní jízdy jde ruku v ruce s hospodárnou spotřebou pohonných hmot, což bude mít pozitivní vliv jak na společnost, tak na odvětví silniční dopravy.

- 9 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Oblast působnosti“, zní:

„Tato směrnice se vztahuje na práci řidičů vykonávanou

a) státními příslušníky členského státu a

b) státními příslušníky třetích zemí, kteří jsou zaměstnání nebo využíváni podnikem usazeným v některém členském státě;

(dále jen „řidiči“) provozujícími silniční dopravu v rámci Společenství na pozemních komunikacích přístupných veřejnosti, kteří používají

– vozidla, pro která je požadováno řidičské oprávnění skupiny C1, C1+E, C nebo C+E podle definice ve směrnici [Rady] 91/439/EHS [ze dne 29. července 1991 o řidičských průkazech (Úř. věst. 1991, L 237, s. 1; Zvl. vyd. 07/01, s. 317)] nebo řidičské oprávnění uznávané jako rovnocenné,

[...]“

- 10 Příloha I uvedené směrnice je nadepsána „Minimální požadavky na kvalifikaci a výcvik“. Podle bodu 1.3 oddílu 1 této směrnice musí znalosti, které musí členské státy vzít při stanovení výchozí kvalifikace řidiče a pravidelného školení v úvahu, zahrnovat zejména optimalizaci spotřeby pohonných hmot u skupin řidičských oprávnění C, C + E, C1, C1 + E.

Směrnice 2006/126/ES

- 11 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES ze dne 20. prosince 2006 o řidičských průkazech (Úř. věst. 2006, L 403, s. 18) zrušila a nahradila s účinkem od 19. ledna 2013 směrnicí 91/439. Z článku 4 směrnice 2006/126 ve spojení se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze III směrnice 2003/59 vyplývá, že se řidičská oprávnění skupiny C, C + E, C1, C1 + E, na něž se vztahuje posledně uvedená směrnice, týkají vozidel používaných mimo jiné pro přepravu zboží po silnici, jejichž maximální přípustná hmotnost přesahuje 3,5t.
- 12 Podle článku 17 třetího pododstavce směrnice 2006/126 se odkazy na zrušenou směrnicí 91/439 považují za odkazy na směrnici 2006/126.

Nařízení č. 561/2006

- 13 Podle čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení č. 561/2006 se toto nařízení vztahuje zejména na přepravu zboží vozidly, jejichž maximální přípustná hmotnost včetně návěsu nebo přívěsu překračuje 3,5 tuny.
- 14 Článek 10 odst. 1 tohoto nařízení stanoví:
„Dopravce nesmí odměňovat řidiče, jež zaměstnává nebo jejichž služeb využívá, a to ani prémiovým zvýhodněním nebo příplatky, za ujetou vzdálenost nebo objem přepravovaného zboží, pokud by tyto odměny mohly vést k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nebo by podněcovaly k porušování tohoto nařízení.“

Nařízení (ES) č. 44/2001

- 15 Článek 68 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42) stanovil v prvním odstavci, že toto nařízení nahrazuje mezi členskými státy úmluvu ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32) ve znění následných úmluv o přistoupení nových členských států k této úmluvě (dále jen „Bruselská úmluva“), kromě případů, kdy se jedná o určitá území členských států, a ve druhém odstavci, že v rozsahu, v jakém toto nařízení nahrazuje mezi členskými státy ustanovení Bruselské úmluvy, se jakýkoli odkaz na úmluvu považuje za odkaz na toto nařízení.

Nařízení (EU) č. 1215/2012

- 16 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1215/2012 (EU) ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1; oprava Úř. věst. 2020, L 338, s. 12) stanoví v bodě 8 odůvodnění:
„Rada dne 22. prosince 2000 přijala nařízení [č. 44/2001], které nahradilo [Bruselskou úmluvu] na území členských států, na něž se vztahuje Smlouva o fungování EU, a mezi všemi členskými státy s výjimkou Dánska. Společenství uzavřelo rozhodnutím Rady 2006/325/ES [ze dne 27. dubna 2006 o uzavření Dohody mezi Evropským společenstvím a Dánským královstvím o příslušnosti,

uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2006, L 120, s. 22)] dohodu s Dánskem, jež zajišťuje uplatňování pravidel obsažených v nařízení [č. 44/2001] v Dánsku. [...]"

- 17 Podle čl. 21 odst. 1 písm. a) tohoto nařízení může být zaměstnavatel, který má bydliště v některém členském státě, žalován u soudů členského státu, v němž má bydliště.
- 18 Podle čl. 62 odst. 1 uvedeného nařízení platí, že soud pro posouzení toho, zda má strana řízení bydliště v členském státě, u jehož soudů byl podán návrh, použije své právo.
- 19 Podle článku 80 nařízení č. 1215/2012 toto nařízení zrušuje nařízení č. 44/2001. Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na nařízení č. 1215/2012.

Maďarské právo

- 20 Ustanovení § 3 odst. 2 Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (zákon č. I z roku 2012, kterým se stanoví zákoník práce, dále jen „zákoník práce“) stanoví, že není-li stanoveno jinak, použije se tento zákon, pokud zaměstnanec obvykle vykonává svou práci v Maďarsku.

- 21 Ustanovení § 285 zákoníku práce zní takto:

„1. Zaměstnanci a zaměstnavatelé mohou soudně uplatňovat nároky plynoucí z pracovního poměru či tohoto zákona, zatímco odborové organizace a rady zaměstnanců mohou soudně uplatňovat nároky z tohoto zákona, kolektivní smlouvy či podnikové dohody.

[...]

4. Podle § 295 mohou zaměstnanci podávat žaloby u maďarských soudů rovněž v případech týkajících se odpracovaných hodin v Maďarsku.“

- 22 Ustanovení § 295 odst. 1 tohoto zákona zní:

„Pokud zahraniční zaměstnavatel přijme zaměstnance do zaměstnání na základě dohody se třetí stranou na území Maďarska, čímž vznikne pracovní poměr, na který se nevztahuje tento zákon podle jeho § 3 odst. 2, použijí se na tento pracovní poměr – aniž je dotčen odstavec 4 – maďarské právní předpisy, včetně ustanovení kolektivní smlouvy, která se vztahují na pracovní poměr, pokud jde o:

- a) maximální délku pracovní doby a minimální dobu odpočinku;
- b) minimální délku dovolené za kalendářní rok;
- c) výši minimální mzdy;
- d) podmínky stanovené v § 214 až 222 ohledně poskytování pracovní síly;
- e) podmínky v oblasti bezpečnosti práce;

- f) podmínky pro zaměstnávání těhotných žen a matek malých dětí, jakož i mladistvých pracovníků, jakož i
- g) požadavky na rovné zacházení.“

23 Podle § 299 uvedeného zákona je jeho předmětem mimo jiné provedení směrnice 96/71 do vnitrostátního práva.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 24 OL, PM a RO (dále jen „řidiči dotčení v původním řízení“) uzavřeli dne 12. června 2015, 7. července 2016 a 26. srpna 2016 se společností Rapidsped, která má sídlo v Maďarsku, pracovní smlouvu k výkonu pracovní činnosti řidiče nákladního vozidla.
- 25 Tyto smlouvy, které mají stejné znění, stanoví, že i když je úkolem pracovníka kromě uskutečňování mezinárodní přepravy zboží také vnitrostátní přeprava zboží, musí svou práci obvykle vykonávat v místech, která se budou často a především nacházet v zahraničí, aniž však práce vykonávaná v zahraničí bude mít trvalou povahu.
- 26 Podle maďarského práva má pracovník za práci vykonávanou v zahraničí nárok na denní příspěvky. Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, a zejména z informačního dokumentu pro pracovníky vydaného společností Rapidsped vyplývá, že výše těchto příspěvků byla o to vyšší, čím delší byla doba vyslání pracovníka do zahraničí, která v souladu se smlouvou mohla podle volby pracovníka v zásadě trvat od tří do pěti týdnů. V tomtéž dokumentu bylo stanoveno, že uvedené příspěvky jsou určeny k pokrytí nákladů vynaložených v zahraničí.
- 27 Pracovní smlouvy řidičů dotčených v původním řízení navíc stanovily, že pokud tito řidiči dosáhnou úspory pohonných hmot, mohou podle uvážení zaměstnavatele obdržet příplatek vypočtený ze vzorce, který tvoří poměr spotřeby pohonných hmot k ujeté vzdálenosti.
- 28 Řidiči dotčení v původním řízení vykonávali práci tím, že se minibusem přepravili do Francie. Po celou dobu vyslání určovaly distribuční útvary společnosti Rapidsped přepravní úkoly, které měly být provedeny, tedy k jakému dni, jakým vozidlem a po jaké cestě mělo být zboží přepraveno. Z důvodu pravidel o kabotáži překračovali uvedení řidiči několikrát hranici.
- 29 Na počátku každého období vyslání poskytovala společnost Rapidsped dotčeným řidičům prohlášení ověřené maďarským notářem a osvědčení o vyslání francouzského ministerstva práce, z nichž vyplývalo, že jejich hodinová mzda činila 10,40 eur za hodinu, tedy více než činí francouzská minimální hodinová mzda v odvětví silniční dopravy, a to 9,76 eura za hodinu.
- 30 Řidiči dotčení v původním řízení podali proti společnosti Rapidsped žalobu k předkládajícímu soudu, kterým je Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (správní a pracovní soud v Gyule, Maďarsko) z důvodu, že jejich mzda za dobu odpracovanou ve Francii nedosahovala výše francouzské minimální mzdy.
- 31 Na základě pracovních smluv řidičů dotčených v původním řízení pobírali tito řidiči v roce 2018 ve skutečnosti hrubou měsíční mzdu ve výši 545 eur, tedy 3,24 eura za hodinu. K rozdílu 6,52 eura za hodinu mezi francouzskou minimální mzdou a hodinovou mzdou, kterou uvedení

řidiči pobírali, společnost Rapidsped u předkládajícího soudu uvedla, že tento rozdíl byl pokryt denními příspěvky a příplatkem za úsporu pohonných hmot, které jim byly vypláceny, neboť byly součástí jejich mzdy, což tito řidiči zpochybňují.

- 32 Předkládající soud má za to, že za předpokladu, že se směrnice 96/71 vztahuje na mezinárodní přepravu zboží, spadá situace, která je předmětem sporu v původním řízení, do působnosti této směrnice, jelikož zaměstnavatel zaregistrovaný v Maďarsku, kterým je Rapidsped, vysílá maďarské pracovníky, řidiče dotčené v původním řízení, kteří jsou zaměstnáni podle maďarského pracovního práva, na svůj účet a pod svým vedením do jiných členských států Evropské unie za účelem poskytování služeb přepravy zboží zákazníkům z místa vyslání. Pracovníci byli po celou dobu v pracovním poměru se společností Rapidsped, která je za vysílání pracovníků odpovědná.
- 33 Za těchto podmínek se Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (správní a pracovní soud v Gyule) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Má být ustanovení čl. 1 odst. 1 směrnice [96/71], s ohledem na její články 3 a 5, jakož i § 285 a 299 maďarského zákoníku práce, vykládáno tak, že se maďarští pracovníci mohou vůči svému maďarskému zaměstnavateli v řízení zahájeném před maďarským soudem dovolávat porušení uvedené směrnice a francouzské právní úpravy v oblasti minimální mzdy?
- 2) Mají být denní příspěvky určené k pokrytí nákladů vynaložených během doby vyslání pracovníka v zahraničí považovány za součást mzdy pracovníka?
- 3) Brání článek 10 [nařízení č. 561/2006] praxi spočívající v tom, že v případě úspory určené podle poměru mezi ujetou vzdáleností a spotřebou pohonných hmot zaměstnavatel na základě výpočetního vzorce vyplácí řidiči vozidla příplatek, který není součástí mzdy určené v pracovní smlouvě a ze kterého se neplatí daně, ani příspěvky do systému sociálního zabezpečení, když uskutečnění těchto úspor pohonných hmot vede řidiče k tomu, že řídí způsobem, který může ohrožovat bezpečnost provozu na pozemních komunikacích (například tak, že v klesání jedou co nejdéle na volnoběh)?
- 4) Vztahuje se směrnice [96/71] na mezinárodní přepravu zboží, především s ohledem na to, že Evropská komise zahájila řízení o nesplnění povinnosti proti Francouzské republice a Spolkové republice Německo, jelikož jejich právní úpravu týkající se minimální mzdy používají na odvětví silniční dopravy?
- 5) V případě, že směrnice nebyla provedena do vnitrostátního práva, může sama o sobě zakládat povinnosti jednotlivců, a tudíž sama o sobě představovat základ pro žalobu proti tomuto jednotlivci ve sporu zahájeném před vnitrostátním soudem?“

K předběžným otázkám

Ke čtvrté otázce

- 34 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba zkoumat na prvním místě, je, zda směrnice 96/71 musí být vykládána v tom smyslu, že se vztahuje na nadnárodní poskytování služeb v odvětví silniční dopravy.

- 35 Je třeba připomenout, že v bodě 41 rozsudku ze dne 1. prosince 2020, *Federatie Nederlandse Vakbeweging* (C-815/18, EU:C:2020:976), Soudní dvůr rozhodl, že tomu tak je.
- 36 Za těchto podmínek je na čtvrtou otázku třeba odpovědět tak, že směrnice 96/71 musí být vykládána v tom smyslu, že se vztahuje na nadnárodní poskytování služeb v odvětví silniční dopravy.

K první otázce

- 37 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 1 odst. 1 směrnice 96/71, ve spojení s články 3 a 5 této směrnice, musí být vykládán v tom smyslu, že v případě, že zaměstnavatel usazený v jednom členském státě poruší pravidla jiného členského státu v oblasti minimální mzdy, mohou pracovníci vyslaní z prvního členského státu toto porušení vůči tomuto zaměstnavateli napadnout u soudu tohoto prvního členského státu.
- 38 V tomto ohledu je třeba připomenout, že s cílem zajistit dodržování základních kogentních ustanovení pro účely minimální ochrany čl. 3 odst. 1 směrnice 96/71 stanoví, že členské státy zajistí, aby podniky usazené v jednom členském státě zaručovaly v rámci nadnárodního poskytování služeb bez ohledu na právo rozhodné pro pracovní poměr pracovníkům vyslaným na území jiného členského státu pracovní podmínky použitelné na jeho území týkající se záležitostí uvedených v tomto ustanovení a zejména výši minimální mzdy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. února 2015, *Sähköalojen ammattiliitto*, C-396/13, EU:C:2015:86, bod 29 a citovaná judikatura).
- 39 Pokud jde o článek 5 směrnice 96/71, druhý pododstavec tohoto ustanovení ukládá členským státům zejména zajistit, aby vyslaní pracovníci měli k dispozici vhodné postupy pro plnění povinností stanovených touto směrnicí. Uvedení pracovníci musí mít tedy možnost dovolávat se u soudu dodržování takových pracovních podmínek uvedených v čl. 3 odst. 1 uvedené směrnice, jako jsou podmínky týkající se výše minimální mzdy.
- 40 Článek 6 směrnice 96/71 stanoví, že kromě možnosti vyslaných pracovníků podat žalobu k uplatnění práva na pracovní podmínky zaručené článkem 3 této směrnice v členském státě, jehož soudy jsou příslušné podle stávajících mezinárodních úmluv o soudní příslušnosti, mohou tito pracovníci podat takovou žalobu rovněž u příslušných soudů členského státu, na jehož území jsou nebo byli vysláni.
- 41 Z toho vyplývá, že čl. 3 odst. 1, jakož i články 5 a 6 směrnice 96/71 musí být vykládány tak, že bez ohledu na právo rozhodné pro pracovní poměr zaručují vyslanému pracovníkovi právo dovolávat se a uplatnit u některého z příslušných soudů uvedených v předchozím bodě ustanovení hostitelského členského státu, jež upravují pracovní podmínky v oblastech vyjmenovaných v prvně uvedeném ustanovení, a zejména v oblasti výše minimální mzdy.
- 42 Konečně je třeba uvést, že podle čl. 21 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1215/2012, na který prostřednictvím výrazu „mezinárodní úmluvy o soudní příslušnosti“ nepřímě odkazuje článek 6 směrnice 96/71, může být zaměstnavatel, který má bydliště v některém členském státě, žalován u soudů členského státu, v němž má bydliště.
- 43 Kromě toho čl. 62 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 stanoví, že pro posouzení toho, zda má strana řízení bydliště v členském státě, u jehož soudů byl podán návrh, použije soud své právo.

- 44 V projednávané věci musí tedy předkládající soud ke zjištění své příslušnosti podle nařízení č. 1215/2012 ověřit, zda má zaměstnavatel řidičů dotčených ve věci v původním řízení bydliště v Maďarsku podle práva tohoto členského státu.
- 45 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 3 odst. 1 a článek 6 směrnice 96/71, ve spojení s jejím článkem 5, musí být vykládány v tom smyslu, že vyžadují, aby v případě, že zaměstnavatel usazený v jednom členském státě poruší pravidla jiného členského státu v oblasti minimální mzdy, pracovníci vyslaní z prvního členského státu mohli toto porušení vůči tomuto zaměstnavateli napadnout u soudu tohoto prvního členského státu, pokud je příslušný.

K druhé otázce

- 46 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 3 odst. 7 druhý pododstavec směrnice 96/71 musí být vykládán v tom smyslu, že denní příspěvky určené k pokrytí výdajů vynaložených během doby vyslání pracovníků do zahraničí musí být považovány za součást minimální mzdy.
- 47 V tomto ohledu je třeba zaprvé uvést, že čl. 3 odst. 1 druhý pododstavec směrnice 96/71 odkazuje při stanovení minimální mzdy uvedené v jejím čl. 3 odst. 1 prvním pododstavci výslovně na vnitrostátní právní předpisy nebo zvyklosti členského státu, na jehož území je pracovník vyslán (rozsudek ze dne 12. února 2015, Sähköalojen ammattiliitto, C-396/13, EU:C:2015:86, bod 32 a citovaná judikatura).
- 48 Zadruhé čl. 3 odst. 7 druhý pododstavec uvedené směrnice upřesňuje ohledně zvláštních příplatků za vyslání, do jaké míry se tyto složky odměny považují za součást minimální mzdy v souvislosti s pracovními podmínkami stanovenými v článku 3 téže směrnice (rozsudek ze dne 12. února 2015, Sähköalojen ammattiliitto, C-396/13, EU:C:2015:86, bod 33).
- 49 Pokud jde o otázku, zda takový denní příspěvek, jako je příspěvek dotčený ve věci v původním řízení, tvoří součástí minimální mzdy ve smyslu článku 3 směrnice 96/71, je třeba připomenout, že podle čl. 3 odst. 7 druhého pododstavce směrnice 96/71 musí být daný příspěvek považován za zvláštní příplatek za vyslání, který je součástí minimální mzdy, pokud se pracovníkům nevyplácí jako náhrada výdajů skutečně vynaložených v důsledku vyslání.
- 50 I když je v projednávané věci denní příspěvek dotčený ve věci v původním řízení popsán v informačním dokumentu společnosti Rapidsped určeném jejím zaměstnancům tak, že má pokrývat náklady vynaložené vyslanými pracovníky v zahraničí, nic to nemění na tom, že výše tohoto příspěvku je odstupňována v závislosti na tom, zda toto vyslání trvá tři, čtyři nebo pět týdnů či dokonce déle. Toto druhé hledisko, zejména paušální a progresivní charakter uvedeného příspěvku, podle všeho naznačuje, že jeho cílem není ani tolik krytí nákladů vynaložených pracovníky v zahraničí, ale spíše jak tomu bylo podobně v případě příspěvku dotčeného ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 12. února 2015, Sähköalojen ammattiliitto (C-396/13, EU:C:2015:86, bod 48), kompenzace obtíží spojených s vysláním spočívajících v jejich vzdálení se z jejich obvyklého prostředí.
- 51 Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, navíc nevyplývá, že by byl tento příspěvek vyplácen jako náhrada skutečně vynaložených výdajů, jako jsou výdaje za cestovné, ubytování nebo stravu.

- 52 Je však třeba připomenout, že navýšení a příplatky, které nejsou vymezeny vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi členského státu, na jehož území je pracovník vyslán, jakožto složky tvořící součást minimální mzdy a které mění poměr mezi plněním pracovníka a protihodnotou, kterou obdrží, nemohou být na základě ustanovení směrnice 96/71 považovány za takové složky. Je totiž zcela normální, že pokud zaměstnavatel vyžaduje, aby pracovník vykonal práci navíc nebo navíc pracoval za zvláštních podmínek, bude toto dodatečné plnění pracovníkovi kompenzováno, aniž je tato kompenzace zohledněna při výpočtu minimální mzdy (rozsudek ze dne 14. dubna 2005, Komise v. Německo, C-341/02, EU:C:2005:220, body 39 a 40).
- 53 Vzhledem k tomu, že Soudní dvůr nemá v projednávané věci všechny relevantní informace, musí předkládající soud provést v tomto ohledu nezbytná ověření.
- 54 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 3 odst. 7 druhý pododstavec směrnice 96/71 musí být vykládán v tom smyslu, že denní příspěvek, jehož výše je odstupňována v závislosti na době trvání vyslání pracovníka, představuje zvláštní příplatek za vyslání, který tvoří součást minimální mzdy, ledaže je vyplácen jako náhrada výdajů skutečně vynaložených v důsledku vyslání, jako jsou výdaje za cestovné, ubytování nebo stravu, nebo pokud odpovídá navýšení, které mění poměr mezi plněním pracovníka a protihodnotou, kterou obdrží.

Ke třetí otázce

- 55 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda článek 10 nařízení č. 561/2006 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby dopravce poskytoval řidičům prémii vypočítanou z dosažených úspor za nižší spotřebu pohonných hmot v poměru k ujeté vzdálenosti.
- 56 Podle čl. 10 odst. 1 nařízení č. 561/2006 je zakázáno dopravcům odměňovat řidiče, jež zaměstnává nebo jejichž služeb využívá, a to ani premiovým zvýhodněním nebo příplatky, za ujetou vzdálenost nebo objem přepravovaného zboží, pokud by taková odměna mohla vést k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nebo by podněcovala k porušování tohoto nařízení.
- 57 Použitelnost tohoto ustanovení tedy předpokládá splnění dvou podmínek. Zaprvé odměna řidičů, i kdyby byla přiznána ve formě prémie nebo příplatku ke mzdě, musí být vypočtena na základě ujeté vzdálenosti nebo objemu přepravovaného zboží. Zadruhé musí být taková odměna způsobilá ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo podněcovat k porušování nařízení č. 561/2006.
- 58 Lze také poznamenat, že ze směrnice 2003/59, a zejména z bodu 10 jejího odůvodnění, jakož i z její přílohy I ve spojení se směrnicí 2006/126 vyplývá, že požadavek, aby řidiči vozidel sloužících k přepravě zboží po silnici, jejichž hmotnost přesahuje 3,5 tuny a na něž se vztahuje nařízení č. 561/2006, byli vyškoleni k optimalizaci spotřeby pohonných hmot, může mít pozitivní účinky jak pro společnost, tak pro samotné odvětví silniční dopravy.
- 59 Vzhledem k tomu, že unijní právo vyžaduje, aby řidiči uvedených vozidel byli s to řídit racionálně a hospodárně, nelze mít tedy za to, že čl. 10 odst. 1 nařízení č. 561/2006 zakazuje dopravcům podporovat tento styl řízení finančními pobídkami ve formě prémie.

- 60 Taková prémie by však nebyla slučitelná s uvedeným ustanovením, pokud by namísto toho, aby byla spojená pouze s úsporou pohonných hmot, odměňovala takovou úsporu v závislosti na ujeté vzdálenosti nebo objemu přepravovaného zboží způsobem podněcujícím řidiče k jednáním, jež by mohla ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo porušovat nařízení č. 561/2006.
- 61 Je tedy na předkládajícím soudu, aby s ohledem na tyto úvahy týkající se působnosti čl. 10 odst. 1 nařízení č. 561/2006 určil znaky a účinky prémie dotčené ve věci v původním řízení.
- 62 Pro úplnost je třeba uvést, že úspora pohonných hmot závisí na řadě faktorů, takže pouhý předpoklad, že prémie za úspory pohonných hmot by mohla podněcovat některé řidiče k jízdě v klesání na volnoběh, nemůže sama o sobě vést k závěru, že taková prémie porušuje zákaz stanovený v čl. 10 odst. 1 nařízení č. 561/2006.
- 63 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na třetí otázku odpovědět tak, že čl. 10 odst. 1 nařízení č. 561/2006 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby dopravce poskytoval řidičům prémii vypočítanou z dosažených úspor za nižší spotřebu pohonných hmot v poměru k ujeté vzdálenosti. Taková prémie by však porušovala zákaz stanovený v tomto ustanovení, pokud by namísto toho, aby byla spojená pouze s úsporou pohonných hmot, odměňovala takovou úsporu v závislosti na ujeté vzdálenosti nebo objemu přepravovaného zboží způsobem podněcujícím řidiče k jednáním, jež by mohla ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo porušovat nařízení č. 561/2006.

K páté otázce

- 64 Podstatou páté otázky předkládajícího soudu je, zda směrnice, která nebyla provedena do vnitrostátního práva, může zakládat jednotlivci povinnost, které se proti němu může před soudem dovolávat jiný jednotlivec.
- 65 V tomto ohledu sice podle ustálené judikatury platí, že pokud není možné vyložit vnitrostátní právo konformně s touto směrnicí ani jasné, přesné a bezpodmínečné ustanovení směrnice, které má přiznat práva nebo uložit povinnosti jednotlivcům, nemůže být jako takové aplikováno v rámci sporu probíhajícího výlučně mezi jednotlivci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. srpna 2018, Smith, C-122/17, EU:C:2018:631, body 41 a 43, jakož i citovaná judikatura), je nicméně třeba konstatovat, jak také uvedl generální advokát v bodě 74 svého stanoviska, že předkládající soud v projednávané věci nevysvětlil, proč tuto otázku pokládá a jaký vztah existuje mezi relevantními ustanoveními směrnice 96/71, která ani nebyla předkládajícím soudem označena, a vnitrostátními právními předpisy dotčenými ve sporu v původním řízení.
- 66 Podle článku 94 písm. c) jednacího řádu Soudního dvora musí přitom každá žádost o rozhodnutí o předběžné otázce obsahovat „uvedení důvodů, na základě kterých má předkládající soud pochybnosti o výkladu nebo platnosti určitých ustanovení práva Unie, jakož i vztah, který spadá mezi těmito ustanoveními a vnitrostátními právními předpisy použitelnými ve sporu v původním řízení.“
- 67 Kromě toho podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že k tomu, aby tento soud mohl v rámci řízení o předběžné otázce splnit své poslání v souladu se Smlouvami, je nezbytné, aby vnitrostátní soudy uvedly přesné důvody, proč mají za to, že odpověď na jejich otázku je nezbytná pro vyřešení sporu v původním řízení (usnesení ze dne 14. dubna 2021, Casa di Cura Città di Parma, C-573/20, nezveřejněné, EU:C:2021:307, bod 30 a citovaná judikatura).

68 Z toho vyplývá, že pátá otázka je nepřípustná.

K nákladům řízení

69 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) **Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb musí být vykládána v tom smyslu, že se vztahuje na nadnárodní poskytování služeb v odvětví silniční dopravy.**
- 2) **Článek 3 odst. 1 a článek 6 směrnice 96/71, ve spojení s jejím článkem 5, musí být vykládány v tom smyslu, že vyžadují, aby v případě, že zaměstnavatel usazený v jednom členském státě poruší pravidla jiného členského státu v oblasti minimální mzdy, pracovníci vyslaní z prvního členského státu mohli toto porušení vůči tomuto zaměstnavateli napadnout u soudu tohoto prvního členského státu, pokud je příslušný.**
- 3) **Článek 3 odst. 7 druhý pododstavec směrnice 96/71 musí být vykládán v tom smyslu, že denní příspěvek, jehož výše je odstupňována v závislosti na době trvání vyslání pracovníka, představuje zvláštní příplatek za vyslání, který tvoří součást minimální mzdy, ledaže je vyplácen jako náhrada výdajů skutečně vynaložených v důsledku vyslání, jako jsou výdaje za cestovné, ubytování nebo stravu, nebo pokud odpovídá navýšení, které mění poměr mezi plněním pracovníka a protihodnotou, kterou obdrží.**
- 4) **Článek 10 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 ze dne 15. března 2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy, o změně nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby dopravce poskytoval řidičům prémii vypočítanou z dosažených úspor za nižší spotřebu pohonných hmot v poměru k ujeté vzdálenosti. Taková premie by však porušovala zákaz stanovený v tomto ustanovení, pokud by namísto toho, aby byla spojená pouze s úsporou pohonných hmot, odměňovala takovou úsporu v závislosti na ujeté vzdálenosti nebo objemu přepravovaného zboží způsobem podněcujícím řidiče k jednáním, jež by mohla ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo porušovat nařízení č. 561/2006.**

Podpisy.